

Vida Andrea

220 éve született Kossuth Lajos Időszaki kiállítás a Somogyi-könyvtárban¹

Gyűjteményünk alapítója, Vasváry Ödön egész életében kiemelt figyelmet szentelt Kossuth Lajos alakjának. A kollekciónak jelentős részét teszik ki a volt kormányzó nevéhez, életéhez köthető dokumentumok és tárgyi emlékek. A Somogyi-könyvtár földszinti kiállítóterében az elmúlt évtizedek során számos alkalommal rendeztek vele kapcsolatosan évfordulós kiállítást, így magától értetődő volt, hogy születésének 220. évfordulójáról² is megemlékezünk egy kisebb, öt tárlót és két üvegvitrint megtöltő, jellegzetesen a Vasváry-gyűjtemény és a könyvtár anyagából válogatott különleges, értékes dokumentumok, kéziratok, képek, tárgyak bemutatásával.

Az életrajzi adatokkal ezúttal viszonylag keveset foglalkoztunk. Beszámoltunk viszont a halála utáni pesti zűrzavarról, amihez kapcsolódóan bemutathattuk a nemrég aukción vásárolt turini táviratot, amit Kossuth fiai küldtek Budapest főpolgármesterének, tiltakozva a zavargások ellen. A kiállított cikkek, fényképek, képeslapok tanúsítják: mennyire népszerű még ma is a volt kormányzó alakja az amerikai magyarság körében, milyen sokféle formában őrzik

¹ 220 éve született Kossuth Lajos. Évfordulós kiállítás, Somogyi-könyvtár 2022. augusztus 22. – október 26. <https://www.sk-szeged.hu/events/220-eve-szuletett-kossuth-lajos/> [2022. december 1.] Kossuth 220 – Kiállítás a Somogyi-könyvtárban. Heti Közélet, <https://www.youtube.com/watch?v=jtENvM0jZbQ&>

² Kossuth Lajos Monokon született 1802. szeptember 19-én.

emlékét a településnevek, utcanevek, intézmények, a tiszteletére emelt szobrok. Gyűjteményünkben őrzünk egy jellegzetes gyászszalagot is, melyet sok amerikai viselhetett, osztozva a nemzeti gyászban. Külön érdekesség volt egybegyűjtve látni a szegedi kapcsolódási pontokat is: Danner Sándor szegedi kereskedő albumában amatőr fotók örökítették meg a New York-i Kossuth-szobor avatására érkező magyar küldöttség tagjait és magát az ünnepséget. Keglovich Emil fotói felidéznek azt a két alkalmat, amikor a forradalmi kormány vezetője Szegedre látogatott – s a nevezetes téren a későbbi évek során ünneplő tömegeket láthatjuk viszont. Mivel könyvtárunkban egy eszperantó gyűjtemény is található, ezért különleges darabnak számít az a képeslap is, amit szintén nemrég aukción vásárolt a Somogyi-könyvtár a Vasváry-gyűjteménybe: egy 1949-es keltezésű, eszperantó nyelven írt képeslap, mely a New York-i Kossuth-szobrot ábrázolja.

A szegedi Móra Ferenc Múzeum jóvoltából fényképmásolaton bemutathattuk a náluk őrzött, alig néhány centiméter nagyságú nyakkendő-tűt, melybe egy francia ötvösművész különleges, alig pár milliméteres Kossuth-fotót applikált. A tárlatvezetésekben az érdeklődők megismerhették a műtárgy kalandos történetét.

A kiállítás időszaka épp a legforróbb nyári napokra esett, ezért az üveges tárlókban nem tudtuk volna biztosítani féltve óvott kézirataink számára az ideális hőmérsékletet és fényviszonyokat. Így csak fotómásolatokat és róluk szóló részletes leírásokat, korabeli hírlapi tudósításokat tettünk ki a nálunk őrzött Kossuth-levelekről. Az eredeti példányokat pedig tematikus emlékkönyvtári bemutatók során mutattam be látogatóinknak.

Az előkészületek során szembesültem azzal, hogy az eredetileg tervezett egyik téma túlnőtt a terveim keretein: Kossuth és a botanika kapcsolata egy külön kiállítás témája lehet a későbbiekben, de az évfordulóhoz kapcsolódva ebben az időszakban több emlékkönyvtári bemutatót is szenteltünk ennek a kiemelt témának. Egy hagyományos felolvasóülésen megosztottam kollégáimmal gyűjtésem eredményeit, melynek rövid összefoglalása hamarosan megjelenik a Marosvidék című folyóirat 2022/3. számában.

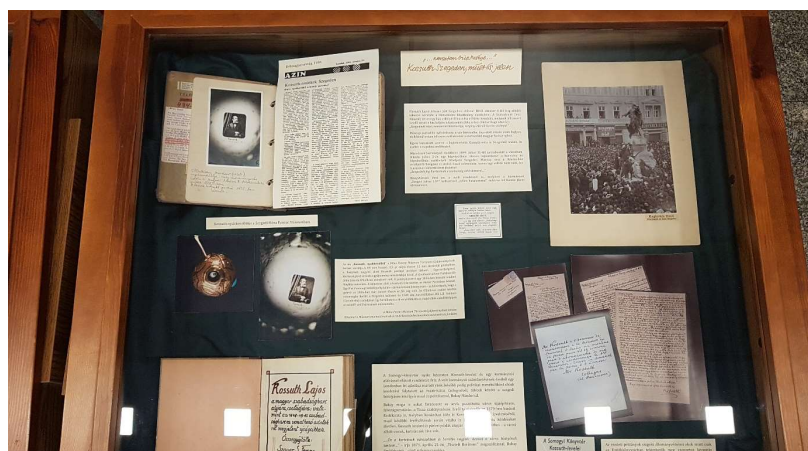
Ezúton is köszönjük látogatóinknak, hogy érdeklődésükkel megtisztelték kiállításunkat, és köszönjük a kedves visszajelzéseket is.

1. kép: Magyar küldöttség látogatása a turini remeténél, gyászszalag, a turini távirat és korabeli tudósítás a pesti gyászenetről, a gyászoló tömegről

2. kép: Kossuth-kultusz az amerikai magyarság körében. A New York-i Kossuth-szobor tövében ünneplő magyarokat ábrázoló képeslap, esperantó nyelven megírva (1949)

3. kép: Kossuth és Szeged kapcsolatának tárgyi emlékei és eredeti dokumentumai, korabeli tudósítások